Послуги з самотестування на ВІЛ клієнтам проєкту

INNOВАЦІЇ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ЕПІДЕМІЇ ВІЛ

Зміст

3 Список скорочень

5 Вступ

8 Дотестове інформування перед самотестуванням з супроводом

13 Післятестове консультування

17 Додаток 1. Алгоритми взаємодії соціального працівника з клієнтом під час самотестування з супроводом і без

19 Додаток 2. Самотестування на ВІЛ оральним швидким тестом

22 Додаток 3. Самотестування на ВІЛ кров'яним швидким тестом Mylan

26 Додаток 4. Самотестування на ВІЛ іншими кров'яними швидкими тестами

32 Додаток 5. Доконтактна профілактика ВІЛ-інфекції

Список скорочень

ВІЛ	вірус імунодефіциту людини
СТ-ВІЛ	самотестування на ВІЛ
ООН	Організація Об'єднаних Націй
ЗОЗ	заклад охорони здоров'я
НУО	неурядова організація
КГ	ключові групи
УГ	уразливі групи
ЧСЧ	чоловіки, які мають секс з чоловіками
СП	секс-працівники
ЛВІН	люди, які вживають ін'єкційні наркотики
ШТ	швидкий тест
ІПСШ	інфекції, які передаються статевим шляхом
ЛЖВ	люди, що живуть з ВІЛ
ІОМ	інформаційно-освітні матеріали
ЗПТ/ПТАО	замісна підтримувальна терапія/підтримуюча терапія агоністами опіоїдів
ПТВ	послуги тестування на ВІЛ
АРТ	антиретровірусна терапія
ДКП	доконтактна профілактика ВІЛ
ПКП	постконтактна профілактика ВІЛ
Н=Н	скорочення від «Не визначається = не передається» (стосується ефективності лікування ВІЛ АРТ та підходу до лікування як до засобу профілактики інфікування партнерів ЛЖВ)

Здійснення ефективних послуг з самотестування на ВІЛ є ключовим елементом у протидії епідемії ВІЛ-інфекції для зниження рівнів захворюваності та смертності, зумовлених ВІЛ/СНІДом. Тестування на ВІЛ є також обов'язковим компонентом послуг, що надаються клієнтам у межах Проєкту USAID «Інновації для подолання епідемії ВІЛ». Послуги з тестування дають змогу пов'язати клієнтів з континуумом послуг із профілактики, лікування, догляду та підтримки у зв'язку з ВІЛ, та сприяти більшому контролю над епідемією в країні.

У цьому документі описані кроки та етапи, яких мають дотримуватись надавачі послуг під час консультування та реалізації самотестування на ВІЛ з супроводом або без супроводу, при залученні представників КГН та ПГН до тестування та лікування.

Вступ

Послуги з тестування на ВІЛ (ПТВ) в Україні надаються в закладах охорони здоров'я всіх рівнів надання медичної допомоги та форм власності й у неурядових організаціях, які реалізують проєкти з надання послуг із профілактики, тестування та лікування ВІЛ.

ПТВ складається з таких послідовних етапів:

1. дотестове інформування (індивідуальне, групове або партнерів);
2. тестування на ВІЛ (швидкі тести та/або інструментальні методи дослідження);
3. отримання результату тестування;
4. післятестове консультування (індивідуальне або партнерів) залежно від результатів тестування;
5. зв'язок із послугами профілактики в разі нереактивного результату тестування;
6. взяття під медичний нагляд та подальше лікування в разі реактовного результату тестування; інтервенції, пов'язані зі зниженням ризикованої поведінки, послуги, пов'язані з захворюваннями, що передаються статевим шляхом, та інші послуги з профілактики передачі ВІЛ;
7. залучення до ПТВ партнерів людей, які живуть з ВІЛ-інфекцією.

У неурядових організаціях проводять сортувальне тестування — це тестування на ВІЛ, коли навчені працівники або особи, що самостійно проводять тестування, роблять одиничний швидкий тест на ВІЛ.

Наразі клієнтам у НУО в межах проєкту можуть запропонувати самотестування з **супроводом або без супроводу** кров'яними та оральними тестами на ВІЛ.

Самотестування на ВІЛ (СТ-ВІЛ) є ефективним підходом, що відкриває широкі можливості для глобального сприяння досягненню першої з поставлених ООН глобальних цілей «95-95-95»: до 2030 року 95% усіх людей з ВІЛ знає свій статус.

> **Самотестування на ВІЛ** — процедура, під час якої людина сама бере в себе зразок для аналізу (рідину ротової порожнини або кров), потім проводить аналіз на ВІЛ і розшифровує результат. Зазвичай це відбувається у приватній атмосфері, причому аналіз можна проводити як самостійно, так і в присутності соціального працівника.

Самотестування на ВІЛ без супроводу соціального працівника — ситуація, за якої особа проводить самотестування, використовуючи лише набір для самотестування й надану виробником інструкцію. Як і за самотестування з супроводом, клієнтам може бути надана контактна інформація для отримання додаткової підтримки, наприклад, номери телефонів соціальних працівників або навчальні відеоролики.

Самотестування на ВІЛ з прямим супроводом соціального працівника, асистоване самотестування — процес, за якого спеціально навчені надавачі послуг наочно (очно або дистанційно) демонструють процедуру проведення самотестування й беруть участь в інтерпретації результатів для осіб, які проходять самотестування на ВІЛ, до або під час СТ-ВІЛ. Такий супровід надається додатково до наданої виробником інструкції та інших матеріалів, що входять до набору для СТ-ВІЛ.

Детальніше про Алгоритми взаємодії соціального працівника з клієнтом в під час самотестування з супроводом і без дивіться в Додатку 1.

Усі реактивні/позитивні результати самотестування потрібно підтверджувати в ЗОЗ спеціально навченими медичними працівниками відповідно до встановленої на національному рівні процедури проведення ПТВ. **Проєкт рекомендує підтверджувати реактивний/позитивний результат орального або кров'яного тесту, отриманий під час самотестування без супроводу, швидким кров'яним тестом у НУО,** за можливості, перед тим як супроводити клієнта до ЗОЗ для діагностики.

ПЕРЕВАГИ СТ-ВІЛ:

1. **Доступність.** Допомагає підвищити охоплення ПТВ осіб, які неспроможні або не бажають долучатися до ПТВ, які надаються в НУО та/або в медичних закладах.
2. **Прийнятність серед різних груп населення** в різних умовах, особливо серед ключових (КГ) та уразливих груп (УГ) населення та партнерів ВІЛ-позитивних людей.
3. **Підвищує кількість обстежених партнерів (індексне тестування)** та осіб з соціальної ризикованої мережі шляхом розповсюдження наборів для самотестування серед ЛЖВ або осіб із високим ризиком інфікування ВІЛ для того, щоб вони пропонували послугу самотестування своїм партнерам та особам із найближчого оточення, що мають високий ризик інфікування ВІЛ
4. **Зменшує час і тягар тестування на ВІЛ для медичних служб** і скорочує витрати особи на регулярнее тестування (КГ, УГ населення та серодискордантні пари).

5. **Висока ефективність.** Чутливість і специфічність ШТ для СТ-ВІЛ наближаються до 100%.
6. **Швидкість отримання результату.**
7. **Створення попиту на послуги профілактики.** Особи з нереактивним/негативним результатом СТ-ВІЛ не потребують повторного тестування, однак СТ-ВІЛ надає можливість перенаправлення до наявних послуг із профілактики (ДКП, ЗПТ/ПТАО, отримання презервативів, тестування на ІПСШ тощо).

Дотестове інформування перед самотестуванням з супроводом

Дотестове інформування клієнтів проєкту перед самотестуванням на ВІЛ з супроводом доцільно розділити на два етапи:

I. Інформування перед самотестуванням на ВІЛ з супроводом.

II. Інформування під час очікування результату тесту самотестування з супроводом.

До проведення консультування та самотестування клієнта потрібно підготуватися заздалегідь:

- пройти навчання з надання послуг з тестування на ВІЛ;
- вивчити інструкцію до тих швидких тестів, які будете використовувати;
- підготувати все необхідне для надання послуг з тестування на ВІЛ (обладнання, розхідні матеріали, документи для заповнення, роздруковані додатки до цього документа тощо);
- створити безпечні та комфортні умови для самотестування з супроводом;
- ніхто не повинен бачити та чути, що ви з клієнтом робите, ніхто не повинен відволікати вас. Потурбуйтесь про зберігання документів, які будуть містити конфіденційну інформацію про клієнта.

ПЛАН І етапу.
Інформування ПЕРЕД самотестуванням на ВІЛ з супроводом

1. Створення комфортних умов для надання ПТВ.

Знайомство або відновлення контакту з клієнтом:

– Представлення консультанта. Стисла інформація про організацію, яку представляєте й про послуги з тестування на ВІЛ.

– Повідомлення про дотримання принципів конфіденційності та добровільності.

– З'ясування, як можна звертатись до нового клієнта.

– Інформування про самотестування на ВІЛ з супроводом, що відбуватиметься, скільки часу потрібно тощо.

– Отримання згоди на надання ПТВ.

2. З'ясування інформації про клієнта:

– З'ясування/уточнення поведінкових ризиків щодо інфікування ВІЛ (ЛВІН, СП, ЧСЧ тощо).

– Попередній досвід отримання ПТВ (консультування, тестування в ЗОЗ або СТ-ВІЛ в НУО, результати й дата останнього тестування на ВІЛ тощо).

– Обізнаність про ВІЛ, про ПТВ тощо.

3. Надання стислої інформації клієнту або коригування знань клієнта щодо:

– базової інформації про ВІЛ (шляхи інфікування, період «вікна», наявність безкоштовного й ефективного лікування, Н=Н, засоби запобігання інфікуванню ВІЛ тощо);

– процедури СТ-ВІЛ;

– навчання проведенню СТ-ВІЛ за допомогою інструкцій до тестів або ІОМів.

4. З'ясування, чи згоден клієнт на проведення СТ-ВІЛ з супроводом.

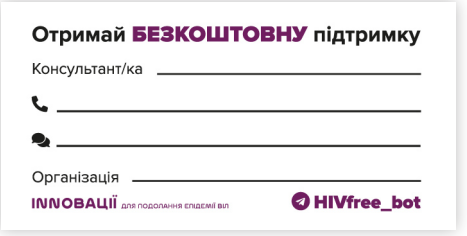
Якщо клієнт вагається: обговоріть переваги знання свого ВІЛ-статусу (або плюси й мінуси кожного способу тестування).

Якщо клієнт НЕ згоден на СТ-ВІЛ з супроводом:

- З'ясовуємо причини. Залежно від них надаємо необхідну інформацію.
- Пропонуємо звернутись за послугами ПТВ пізніше до вас або в ЗОЗ. Якщо клієнт вирішив зробити тестування самостійно рекомендуємо скористатися безкоштовним чат-ботом Проєкту @HIVfree_bot або сайтом Тест Поруч testporuch.phc.org.ua або test-vdoma.com.ua для замовлення тесту онлайн. Пропануємо інші послуги організації або переадресовуємо до інших організацій або ЗОЗ у разі необхідності.

Якщо клієнт ЗГОДЕН на СТ-ВІЛ без супроводу надаємо:

- швидкий тест для СТ-ВІЛ без супроводу соціального працівника та проводимо інструктаж щодо використання;
- флаєр для клієнтів Проєкту «Перевіритись і знати – значно безпечніше» або інші ІОМи;
- контакти консультанта, з яким можна зв'язатися під час чи після СТ-ВІЛ для підтвердження або спростування отриманого результату швидкого тесту на ВІЛ, або з інших питань. Бажано використати спеціальну наліпку на оральний або кров'яний швидкий тест з контактами соціального працівника. Проєкт, наприклад, рекомендує таку:

Якщо клієнт ЗГОДЕН на самотестування на ВІЛ з супроводом:

- Проводимо інструктаж з процедури СТ-ВІЛ.
- Супроводжуємо самотестування, контролюючи правильність кожного етапу процедури постановки ШТ на ВІЛ.

Інструктаж клієнта СТ-ВІЛ проводимо згідно з рекомендаціями, що представлені в Додатку 2 «Самотестування на ВІЛ оральним швидким тестом», Додатку 3 «Самотестування на ВІЛ кров'яним швидким тестом Mylan» або Додатку 4 «Самотестування на ВІЛ іншими кров'яними швидкими тестами».

ПЛАН ІІ етапу.
Консультування під час очікування результату тесту самотестування на ВІЛ з супроводом

Очікування результатів тестування може зайняти від 10 до 30 хвилин (час коливається залежно від часу очікування результату, зазначеного в інструкції до цього тесту). Від цього залежить об'єм наданої інформації під час консультування. Якщо часу замало, обговорюємо наступні питання стисло, а частину з них обговоримо перед тестуванням більш докладно. Частину інформації можна надати вже під час післятестового консультування, особливо про те, що стосується дообстеження, лікування й індексного тестування після отримання реактивного/позитивного результату швидкого тесту на ВІЛ.

Під час очікування результату:

1. Надайте психологічну підтримку. Зазначте, що ви розумієте хвилювання клієнта щодо очікування результату. З'ясуйте причини хвилювання та обговоріть, що або хто може допомогти та підтримати. Зазвичай є багато міфів, які потрібно розвіяти, і надати клієнту достовірну та коректну інформацію.
2. Запитайте, хто може підтримати клієнта, чи може клієнт поділитись з кимось результатами тестування на ВІЛ.
3. Обговоріть можливі результати СТ-ВІЛ (реактивний/позитивний, нереактивний/негативний та недійсний) і що потрібно буде робити за отримання кожного з них. Зверніть увагу клієнта на те, що за отримання реактивного/позитивного результату ШТ на ВІЛ потрібно буде підтвердити або спростувати його, звернувшись до ЗОЗ.
4. Допоможіть оцінити індивідуальні ризики інфікування ВІЛ.
5. Обговоріть шляхи зниження ризику та заходи з профілактики інфікування: зменшення шкоди, замісна підтримувальна терапія/підтримувальна терапія агоністами опіоїдів (ЗПТ/ПТАО) за вживання ін'єкційних наркотиків, доконтактна та післяконтактна профілактика (ДКП та ПКП), використання презервативів та лубрикантів тощо.
6. Поговоріть з клієнтом про його минулих та теперешніх партнерів (ін'єкційних чи статевих). Оцініть імовірність ризиків інфікування та допоможіть оцінити здатність клієнта обговорювати з партнерами їхні ризики інфікування ВІЛ. Розкажіть клієнту базову інформацію про послуги з інформування та залучення партнерів до ПТВ, які ви здійснюєте. Запропонуйте клієнту провести рольову гру, де він потренується пропонувати партнеру пройти тестування на ВІЛ, використовувати презервативи тощо.

I Інформування ПЕРЕД самотестуванням на ВІЛ з супроводом

1. Створення комфортних умов для надання ПТВ
2. З'ясування інформації про клієнта
3. Надання стислої інформації клієнту або коригування знань клієнта
4. З'ясування, чи згоден клієнт на проведення СТ-ВІЛ з супроводом
5.

Якщо клієнт НЕ згоден на СТ-ВІЛ з супроводом	*Якщо клієнт ЗГОДЕН на СТ-ВІЛ без супроводу*	*Якщо клієнт ЗГОДЕН на самотестування на ВІЛ з супроводом*
З'ясовуємо причини. Залежно від них надаємо необхідну інформацію	Швидкий тест для СТ-ВІЛ без супроводу соціального працівника та проводимо інструктаж щодо використання	Проводимо інструктаж з процедури СТ-ВІЛ. Супроводжуємо самотестування

Надайте ІОМи з питань тестування та профілактики ВІЛ

II Інформування під час очікування результату тесту самотестування на ВІЛ з супроводом

1. Надайте психологічну підтримку
2. Проговоріть, хто може підтримати клієнта, в разі отримання реактивного/позитивного результату
3. Обговоріть можливі результати СТ-ВІЛ (реактивний/позитивний, нереактивний/негативний та недійсний) і дії у випадку отримання кожного з них
4. Оцініть індивідуальні ризики інфікування ВІЛ клієнта
5. Обговоріть шляхи зниження ризику та заходи з профілактики інфікування
6. Надайте коротку інформацію про послуги з інформування та залучення партнерів до ПТВ, поясніть чому це важливо

Післятестове консультування

План післятестового консультування, якщо отримано НЕРЕАКТИВНИЙ/НЕГАТИВНИЙ РЕЗУЛЬТАТ самотестування на ВІЛ з супроводом

1. З'ясуйте, як клієнт розуміє отриманий результат тесту.
2. Попросіть згадати про період «вікна» та, за необхідності, запропонуйте пройти повторне тестування, коли сплине період «вікна» (3 місяці середньому). Якщо ризики інфікування ВІЛ будуть мати місце й надалі в житті клієнта, запропонуйте періодичне тестування.
3. Обговоріть можливість зниження індивідуальних ризиків інфікування в майбутньому: заходи зменшення шкоди, ЗПТ/ПТАО, ДКП, ПКП, використання презервативів та лубрикантів тощо. Надайте інформацію, де можна отримати ці послуги у вашому регіоні.
4. Мотивуйте запросити партнерів клієнта для отримання ПТВ. З'ясуйте, чи знає партнер свій ВІЛ-статус, чи має ризики інфікування.
5. Дайте відповіді на запитання клієнта.
   - Надайте ІОМи, посилання на інформаційні ресурси та контакти Національної Гарячої лінії з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу, яка працює цілодобово, без перерв, святкових та вихідних днів за телефоном 0 800 500 451.
   - Порекомендуйте скористатися безкоштовним чат-ботом Проєкту @HIVfree_bot, сайтом Тест Поруч www.testporuch.phc.org.ua або https://test-vdoma.com.ua/ для замовлення тесту онлайн, якщо буде потреба в тестуванні.
6. Запитайте про готовність клієнта взяти оральні або кров'яні швидкі тести для СТ-ВІЛ для знайомих, які мають високий ризик інфікування ВІЛ; запропонуйте взяти оральні або кров'яні швидкі тести для поширення або проінформуйте про те, що таких знайомих чи друзів можна запросити до місць надання послуг вашої організації для для самотестування з супроводом. Надайте більше інформації про це.
7. Завершіть зустріч (подякуйте за спілкування, призначте дату наступної зустрічі за необхідності тощо).

План післятестового консультування, якщо отримано РЕАКТИВНИЙ/ПОЗИТИВНИЙ РЕЗУЛЬТАТ самотестування на ВІЛ з супроводом

1. З'ясуйте, як клієнт розуміє отриманий результат тесту.
2. Дайте можливість проявити емоції, за необхідності.
3. Надайте емоційну підтримку.
4. Оцініть здатність клієнта впоратись зі стресовою ситуацією.
5. З'ясуйте потенційні джерела підтримки. Хто зможе зараз підтримати клієнта, кому він може розповісти про результат тестування.
6. Поясніть необхідність якомога скоріше звернутись до ЗОЗ для підтвердження або спростування цього результату.
7. Розкажіть про переваги медичного спостереження й раннього та швидкого отримання лікування ВІЛ: доступність, безоплатність, ефективність АРТ, дотримання режиму лікування, формулу Н=Н, можливість народжувати неінфікованих дітей тощо.
8. Запропонуйте клієнту допомогу та супровід у ЗОЗ для отримання послуг з дообстеження та лікування ВІЛ-інфекції. Визначте зручне місце й час разом.
9. Обговоріть можливі наслідки реактивного/позитивного ВІЛ-статусу: правові, побутові, сімейні аспекти тощо.
10. Розробіть із клієнтом індивідуальний план безпечної поведінки (запобігання поширенню ВІЛ).
11. Запропонуйте залучення до тестування на ВІЛ партнерів і біологічних дітей (для жінок) та мотивуйте клієнта до цього. Надайте інформацію про способи, як можна запросити партнера на тестування, та про підтримку, яку ви надаєте; обговоріть переваги розкриття ВІЛ-статусу та обстеження партнерів.

    Увага: обстеження дітей до 14 років має проводитись виключно у ЗОЗ. Організуйте супровід клієнта/тів та біологічних дітей, в разі потреби їх тестування.
12. Запитайте про готовність клієнта взяти оральні або кров'яні швидкі тести для СТ-ВІЛ для знайомих, які мають високий ризик інфікування ВІЛ; запропонуйте взяти оральні або кров'яні швидкі тести для поширення або проінформуйте про те, що таких знайомих чи друзів можна запросити до місць надання послуг вашої організації для самотестування з супроводом. Надайте більше інформації про це.

13. Надайте інформацію про організації, де ЛЖВ можуть отримати допомогу та підтримку.

14. Дайте відповіді на запитання.

    – Надайте ІОМи, посилання на інформаційні ресурси (наприклад, сайти prozdorovia.in.ua та oraltest.org.ua), контакти Національної Гарячої лінії з питань ВІЛ/СНІД та туберкульозу, яка працює цілодобово, без перерв, святкових та вихідних днів за телефоном 0 800 00 51.

15. Проінформуйте клієнта про безкоштовні чат-боти Проєкту: @HIV_AIDS_bot, який допомагає знайти найближче місце, де можна отримати АРТ.

16. Завершіть зустріч: подякуйте за спілкування, призначте дату наступної зустрічі за необхідності, залиште контакти, за якими з вами можна зв'язатися тощо.

Іноді неможливо провести післятестове консультування за цим планом одразу після тестування через переживання клієнта. Часто пацієнти, дізнавшись про свій ВІЛ-статус, перебувають у стані шоку, тому інформація може не сприйматись. У такому випадку проведіть **кризове консультування, тобто зосередьтесь лише на 1–5 пунктах** плану післятестового консультування, якщо отримано позитивний результат СТ-ВІЛ з супроводом.

Не існує однакової або типової реакції на реактивний/позитивний результат тесту на ВІЛ-інфекцію — усі сприймають його по-різному. Часто людина спочатку не вірить, когось охоплює гнів, виникає пригніченість, розпач, страх за себе або близьких, деякі в перший момент думають про самогубство, інші ж навпаки абсолютно спокійні. Найголовніше в цей час — побути поруч із клієнтом, проявити емпатію. Можливо, знадобиться зателефонувати людині, якій клієнт довіряє та запросити її до місця вашої зустрічі для подальшої підтримки клієнта.

Коли ви самі не можете провести кризове консультування, бажано направити клієнта, за можливості, до психолога, лікаря тощо, попередньо домовившись телефоном. Для цього потрібно підтримувати налагоджене партнерство між державними, комунальними й іншими громадськими організаціями.

Підтримуюче післятестове консультування можна проводити стільки разів, скільки цього буде потребувати клієнт, під час декількох наступних зустрічей.

Після стабілізації психологічного стану клієнта перейдіть до реалізації пунктів 6–11 плану консультування.

отримано НЕРЕАКТИВНИЙ/ НЕГАТИВНИЙ РЕЗУЛЬТАТ самотестування на ВІЛ з супроводом

1. З'ясуйте, як клієнт розуміє отриманий результат тесту
2. Нагадайте про період «вікна»
3. Обговоріть зниження індивідуальних ризиків інфікування в майбутньому
4. Мотивуйте запросити партнерів клієнта для отримання ПТВ
5. Дайте відповіді на запитання клієнта
6. Запитайте про готовність клієнта взяти швидкі тести для СТ-ВІЛ для знайомих
7. Завершіть зустріч

отримано РЕАКТИВНИЙ/ПОЗИТИВНИЙ РЕЗУЛЬТАТ самотестування на ВІЛ з супроводом

1. З'ясуйте, як клієнт розуміє отриманий результат тесту
2. Дайте можливість проявити емоції
3. Надайте емоційну підтримку
4. Оцініть здатність клієнта впоратись зі стресовою ситуацією
5. З'ясуйте потенційні джерела підтримки
6. Поясніть необхідність звернутись до ЗОЗ для підтвердження або спростування
7. Розкажіть про переваги медичного спостереження й лікування ВІЛ
8. Запропонуйте клієнту допомогу та супровід у ЗОЗ
9. Обговоріть можливі наслідки реактивного/ позитивного ВІЛ-статусу
10. Розробіть індивідуальний план безпечної поведінки
11. Запропонуйте залучення до тестування на ВІЛ партнерів і біологічних дітей (для жінок)
12. Запропонуйте взяти швидкі тести для СТ-ВІЛ для знайомих з ризикованою поведінкою
13. Надайте інформацію про організації, де ЛЖВ можуть отримати допомогу та підтримку
14. Дайте відповіді на запитання
15. Проінформуйте клієнта про безкоштовні чат-боти Проєкту
16. Завершіть зустріч

Додаток 1. Алгоритми взаємодії соціального працівника з клієнтом під час самотестування з супроводом і без

Схема 1. Самотестування на ВІЛ ШТ без супроводу (сортувальний етап)

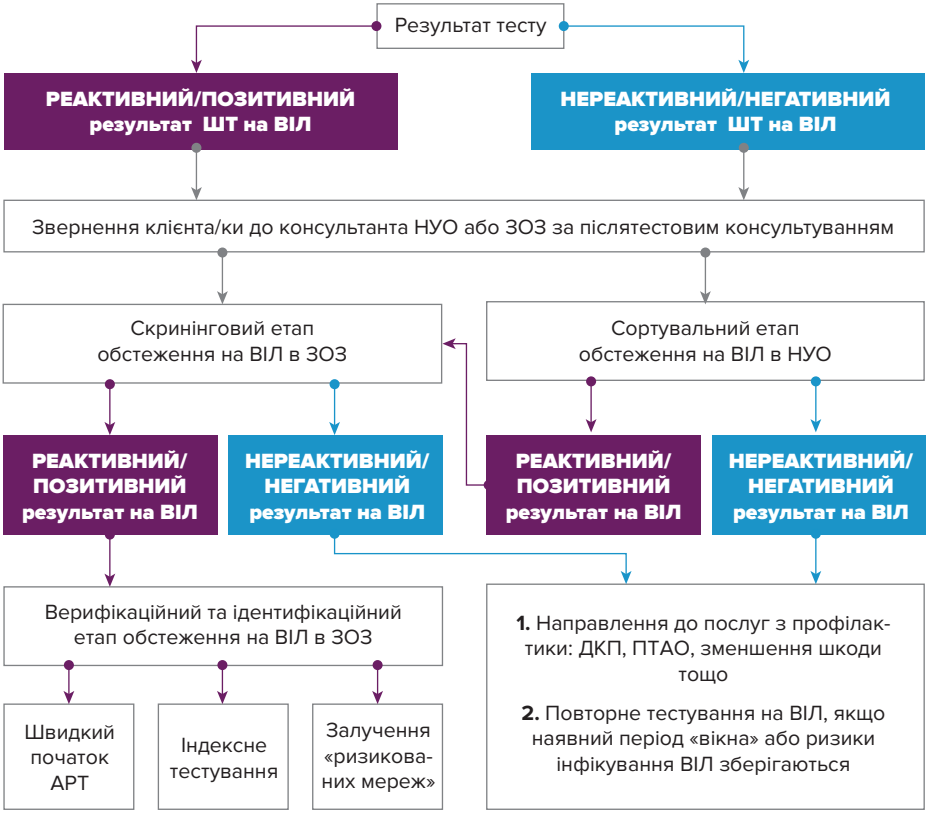
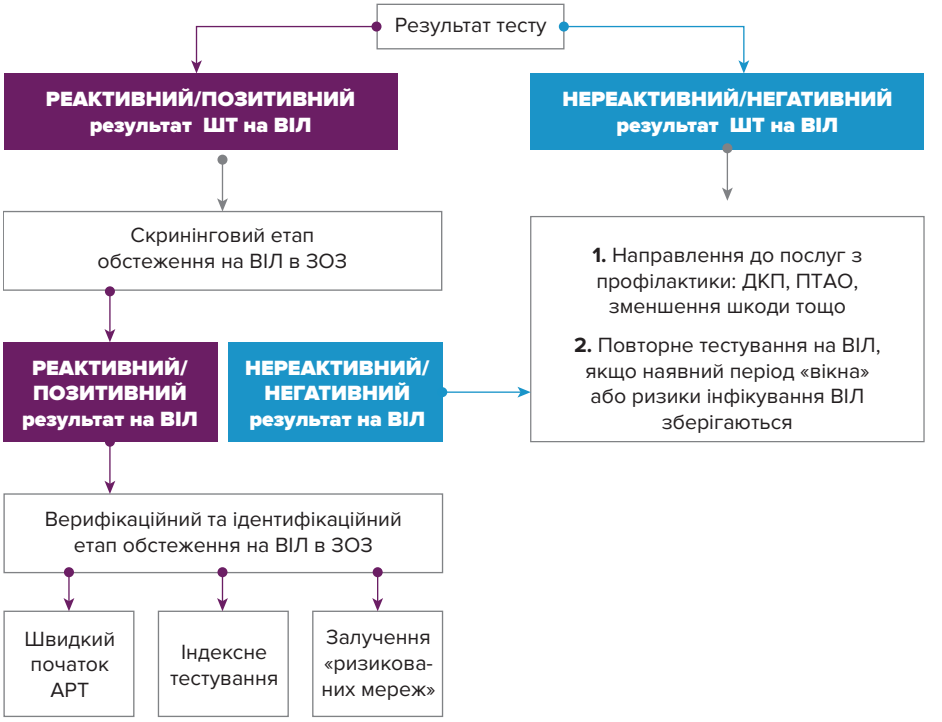

Схема 2. Самотестування на ВІЛ ШТ з супроводом (сортувальний етап)

Додаток 2. Самотестування на ВІЛ оральним швидким тестом

Застереження:

- **Для отримання точного результату необхідно ретельно дотримуватися інструкції з використання до тесту!**
- Не підходить для людей, у яких вже діагностовано ВІЛ-позитивний статус.
- Не підходить для людей, які проходять антиретровірусне лікування (АРТ).
- Може не виявити ВІЛ, якщо інфікування відбулося протягом останніх 3 місяців (період «вікна»).
- За 15 хвилин до тестування не рекомендується вживати їжу та напої.
- За 30 хвилин – не використовувати засоби для очищення ротової порожнини.
- Перед забором рідини ротової порожнини зніміть усі стоматологічні пристосування, наприклад, зубні протези чи будь-які пристрої, що вкривають ясна.

Для виконання тесту використовуйте тільки рідину ротової порожнини, зібрану з ясен, а не слину!

- Кровотеча в ротовій порожнині може спричинити недійсний результат тесту. Кров, сироватка, грудне молоко, плазма, сперма, слина, сеча, вагінальні виділення тощо не придатні для проведення тесту.
- Температура повітря під час проведення тестування оральними тестами повинна бути від +15 °С до +37 °С.
- Не можна використовувати тести, якщо їхній строк придатності минув.
- Виконуйте тестування відразу після відкриття упаковки з фольги.

Крок 1:

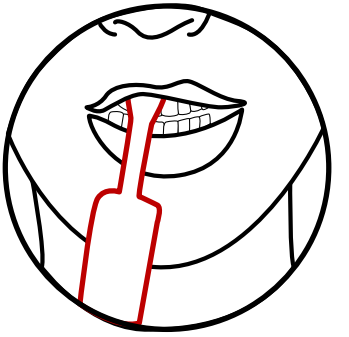
- Розкрийте упаковку набору.
- Дістаньте інструкцію з використання, тестовий набір, підставку для тесту та пакет для утилізації.

Крок 2:

- Розкрийте перший пакет із фольги з флаконом розчину (буферу).
- Зніміть кришку з флакону. Не виливайте рідину. Не пийте рідину!
- Вставте флакон у підставку.
- Розкрийте другий пакет із фольги з тест-касетою та вийміть її. Не торкайтеся пласкої лопатки пальцями!

Крок 3:

- Щільно притисніть пласку лопатку до верхніх ясен і проведіть нею уздовж ясен, зробіть те саме з нижніми яснами.
- Повністю занурте лопатку у флакон з розчином (буфером), діставши до дна. Рідина підніметься вгору вздовж тест-смужки.

Крок 4:

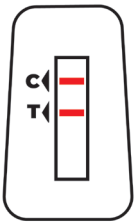
- Залиште пласку лопатку в такому стані на 20 хвилин.
- Після цього інтерпретуйте результат. Не слід намагатися інтерпретувати результат раніше встановленого часу або якщо пройшло понад 40 хвилин!

Крок 5:

- Зчитайте результати при гарному освітленні. Якщо ви використовуєте окуляри для читання, одягніть їх.
- Тримайте телефон поряд, щоб безпосередньо спілкуватися з соціальним працівником, можна використовувати відеозв'язок.

Під час проведення тестування оральними тестами можна отримати реактивний/позитивний, нереактивний/негативний та недійсний результати тесту на ВІЛ.

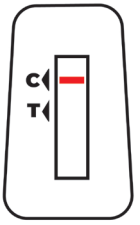
У разі реактивного/позитивного результату тесту в вікні результатів з'являються 2 червоні лінії (тестова — «Т» і контрольна — «С»). Реактивний/позитивний результат тесту означає, що антитіла до ВІЛ виявлені. Це свідчить тільки про ймовірність інфікування.

Будь-який відтінок червоної лінії біля відмітки «Т» на тест-касеті має розглядатися як реактивний/позитивний результат.

Реактивний/позитивний результат тесту, отриманий під час самотестування, необхідно якомога швидше підтвердити або спростувати, пройшовши обстеження швидким кров'яним тестом на базі НУО, в якому ви отримали оральний тест, або самостійно звернувшись до закладу охорони здоров'я.

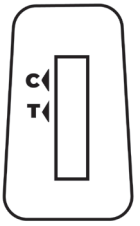
У разі нереактивного/негативного результату тесту в вікні результатів з'являється тільки одна червона лінія біля відмітки «С» (контроль). Це означає, що антитіла до ВІЛ не виявлені.

Цей результат не виключає нещодавнього інфікування і періоду «серологічного вікна»!

«Серологічне вікно» — це період часу, необхідний для вироблення імунною системою достатньої кількості антитіл для виявлення тестами на ВІЛ. Якщо була ризикована поведінка, рекомендується повторити тест через три місяці від останнього ризикованого контакту.

У разі недійсного результату швидкого тесту червона лінія біля відмітки С не з'являється.

Причини: неправильне зберігання тесту, порушення процедури тестування, недостатня кількість крові або буферу тощо. Якщо отримано недійсний результат, дослідження потрібно повторити на іншому тесті.

Крок 6:

- Витягніть тест-смужку з флакону з буфером.
- Закрийте флакон кришкою.
- Помістіть всі використані матеріали в пакет для утилізації та викиньте у звичайний побутовий смітник (у випадку самотестування без допомоги фахівця).

Додаток 3. Самотестування на ВІЛ кров'яним швидким тестом Mylan

Застереження:

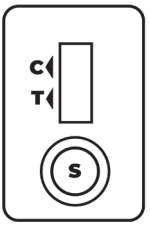
- **Для отримання точного результату необхідно ретельно дотримуватися інструкції з використання до тесту!**
- Не підходить для людей, у яких вже діагностовано ВІЛ-позитивний статус.
- Не підходить для людей, які проходять антиретровірусне лікування (АРТ).
- Може не виявити ВІЛ, якщо інфікування відбулося протягом останніх 3 місяців (період «вікна»).
- Тест систему слід зберігати при температурі від 2°С до 30°С.
- Не зберігати під прямими сонячними променями.
- Не використовуйте тест у разі пошкодження упаковки, зламу або відкриття будь-якого компонента упаковки.
- Не використовуйте тест після закінчення терміну придатності, зазначеного на пакеті.
- Проводьте тестування одразу після відкриття упаковки з тестом.

Крок 1

Підготуйтесь до проведення самотестування:

- Ретельно ознайомтеся з інструкцією виробника з використання цього швидкого тесту або подивіться відео за посиланням http://surl.li/nlxqe
- Майте під рукою годинник або таймер.
- Відкрийте упаковку з фольги і висипте вміст на стіл або іншу горизонтальну поверхню.

- Роздивіться позначки на тест-касеті.
  - **Позначка «Т»** — навпроти неї з’явиться червона смужка, якщо результат тесту буде позитивним, або не з’явиться, якщо він буде негативним.
  - **Позначка «С»** — навпроти неї мусить з’явитися червона смужка за будь-якого результату тесту. Це свідчить про те, що тест працює правильно. Якщо червона смужка не з’явилась, то цей тест не спрацював, його неправильно зберігали або неправильно провели процедуру тестування (наприклад, додали недостатню кількість крові або буферу, забули капнути буфер або кров встигла згорнутись до додавання буферу тощо).

- Відкрийте упаковку спиртової серветки та сухої серветки/хустки, якщо є, але не діставайте їх до використання.

Крок 2

Вимийте і висушіть руки.

Крок 3

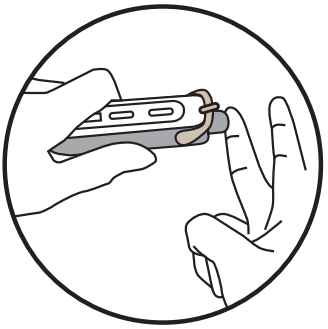
Оберіть палець для проколювання (3 або 4) без загрубілої шкіри, ушкоджень тощо)

Крок 4

- Промасажуйте палець 5-10 секунд або зігрійте руки потираючи долонею долоню.
- Протріть спиртовою серветкою, обране місце проколу.
- Дайте спирту висохнути.

Крок 5

Проверніть на 90 градусів і вийміть зелений стопор на тесті.

Крок 6

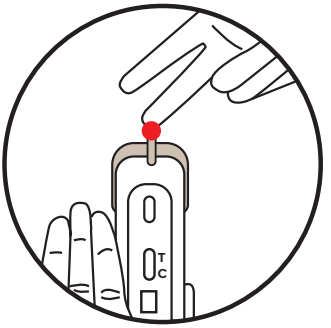
Щоб вколоти обраний палець, прикладіть до нього сіру кнопку і міцно натисніть.

Крок 7

- Міцно стисніть палець вище місця проколу і почекайте поки з'явиться крапля крові.
- Якщо з'явилася мала крапля крові, ослабте тиск, потім знову натисніть і ще почекайте.

Крок 8

- Торкніться краплею крові кінчика трубки тесту та заповніть її кров'ю.
- Якщо трубка не заповнилася кров'ю повністю, стисніть палець ще і, отримавши нову порцію крові, заповніть трубку.

Крок 9

Прикладіть до місця проколу серветку, якщо кров не зупинилась самостійно.

Крок 10

Помістіть тест на інструкцію у відведеному для нього місці поряд з малюнками результатів і нахиліть трубку з кров'ю, спрямувавши її до лунки. Кров повинна потрапити з трубки до лунки.

Крок 11

Додайте 4 краплі розчинника з флакону до лунки з кров'ю.

Крок 12

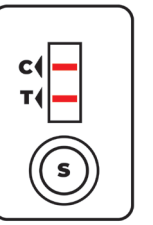
Зачекайте 15 хвилин та зчитайте результат тестування. Не зчитуйте результат раніше 15 хвилин або пізніше 20 хвилин, можна отримати хибний результат.

Крок 13

Ретельно та уважно порівняйте ваш результат з варіантами результатів «-», «?» або «+» на картці контролю.

Під час проведення самотестування тестами Mylan можна отримати реактивний/позитивний, нереактивний/негативний та недійсний результати тесту на ВІЛ.

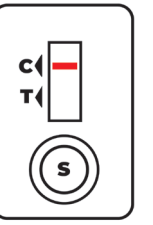
У разі реактивного/позитивного результату тесту в вікні результатів з'являються 2 червоні лінії (тестова — «Т» і контрольна — «С»). Реактивний/позитивний результат тесту означає, що антитіла до ВІЛ виявлені. Це свідчить тільки про ймовірність інфікування.

Будь-який відтінок червоної лінії біля відмітки «Т» на тест-касеті має розглядатися як реактивний/позитивний результат.

Реактивний/позитивний результат тесту, отриманий під час самотестування, необхідно якомога швидше підтвердити або спростувати, пройшовши обстеження іншим швидким кров'яним тестом на базі НУО, яка поширює тести Mylan, або самостійно звернувшись до закладу охорони здоров'я.

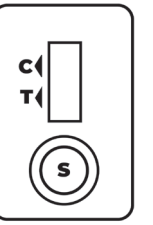
У разі нереактивного/негативного результату тесту в вікні результатів з'являється тільки одна червона лінія біля відмітки «С» (контроль). Це означає, що антитіла до ВІЛ не виявлені.

Цей результат не виключає нещодавнього інфікування і періоду «серологічного вікна»!

«Серологічне вікно» — це період часу, необхідний для вироблення імунною системою достатньої кількості антитіл для виявлення тестами на ВІЛ. Якщо була ризикована поведінка, рекомендується повторити тест через три місяці від останнього ризикованого контакту.

У разі недійсного результату швидкого тесту червона лінія біля відмітки С не з'являється.

Причини: неправильне зберігання тесту, порушення процедури тестування, недостатня кількість крові або буферу тощо. Якщо отримано недійсний результат, дослідження потрібно повторити на іншому тесті.

Крок 14

Зберіть всі використані матеріали в пакет, що надається до тесту, щільно закрийте та викиньте у побутовий смітник.

Додаток 4. Самотестування на ВІЛ іншими кров'яними швидкими тестами

Застереження:

- **Для отримання точного результату необхідно ретельно дотримуватися інструкції з використання до тесту!**
- Не підходить для людей, у яких вже діагностовано ВІЛ-позитивний статус.
- Не підходить для людей, які проходять антиретровірусне лікування (АРТ).
- Може не виявити ВІЛ, якщо інфікування відбулося протягом останніх 3 місяців (період «вікна»).
- Температура повітря під час проведення тестування для кров'яних тестів має бути в межах від +15 °С до +30 °С (дивіться інструкцію).
- Не можна використовувати тести, якщо їхній строк придатності минув.
- Не змінюйте процедуру тестування, зазначену в інструкції з використання швидких тестів.
- Використовуйте тільки ті піпетки та буфер/розчин, що надаються до цього набору тесту.
- Не можна використовувати краплю крові, що стікає прямо з пальця!
- Виконуйте тестування відразу після відкриття упаковки з фольги.

Перед проведенням самотестування на ВІЛ з супроводом консультант:

- миє руки з милом, висушує або витирає їх одноразовим рушником. Якщо такої можливості немає, він обробляє руки антисептиком;
- одягає одноразові рукавички (бажано без тальку);
- обробляє поверхню столу або клейонки (якщо стіл не можна обробляти) дезінфекційним розчином, який не містить хлор та перекис водню;

- допомагає клієнту розкласти й підготувати всі необхідні матеріали для тестування;
- нагадує послідовність кроків;
- контролює, щоб усі використані потенційно інфіковані матеріали одразу скидались у контейнер «Особливо небезпечно», а неінфіковані відходи в смітник (упаковки тестів, серветок тощо), а не накопичувались на столі;
- якщо буфер у багаторазовому флаконі, то рекомендується, щоб консультант додав його в лунку для запобігання випадкового контакту отвору флакону буферу з кров'ю в лунці;
- записує час початку та закінчення реакції;
- інтерпретує результати тестування разом з клієнтом;
- обробляє поверхню стола або клейонки дезінфекційним розчином по закінченню самотестування.

Консультант навчає та контролює правильність виконання всіх кроків самотестування, клієнт максимально все виконує самостійно!

Крок 1

Ретельно ознайомтеся з інструкцією виробника з використання цього швидкого тесту.

Зверніть увагу на:

- кількість крапель крові з пальця, які необхідно помістити в лунку «S» тест-касети;
- кількість крапель буферу/розчину, які необхідно помістити в лунку «S» тест-касети;
- час, через який необхідно оцінити результат тесту.

Крок 2

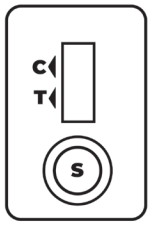
Помийте руки з милом або обробіть спиртовою серветкою, антисептиком, висушіть або витріть їх.

Крок 3

Підготуйте все для проведення тестування:

- Відкрийте упаковку з фольги і висипте вміст на стіл або іншу горизонтальну поверхню.

- Розмістить тест-касету, тримаючи її за краї, лункою «S» до себе. Не торкайтесь руками мембрани в тестовій зоні.
- Пакетик з осушувачем покладіть назад в упаковку з фольги.
- Роздивіться на тест-касеті позначки та лунки.
  - **Позначка «Т»** — навпроти неї з'явиться червона смужка, якщо результат тесту буде реактивним/позитивним, або не з'явиться, якщо він буде нереактивним/негативним.
  - **Позначка «С»** — навпроти неї мусить з'явитися червона смужка за будь-якого результату тесту. Це свідчить про те, що тест працює правильно. Якщо червона смужка не з'явилась, то цей тест не спрацював, його неправильно зберігали або неправильно провели процедуру тестування (наприклад, додали недостатню кількість крові або буферу, забули капнути буфер або кров встигла згорнутись до додавання буферу тощо).

  - **Лунка «S»,** у яку додають спочатку кров, а потім буфер.
- Відкрийте буфер.
- Підготуйте скарифікатор. Язичок скарифікатора зазвичай потрібно повернути на 180° та витягнути його.
- Відкрийте упаковку спиртової серветки та сухої серветки, якщо є, але не діставайте їх до використання. Майте додаткові серветки, якими ви зможете скористатися за необхідності.

Крок 4

Підготуйте палець для забору крові:

- Для посилення кровотоку зігрійте руки, потираючи долоню о долоню, можна опустити руки донизу приблизно на 30 сек.
- Оберіть палець (середній або безіменний) будь-якої руки, щоб вам було зручно його проколювати. Він має бути без ушкоджень шкіри, без загрубілої шкіри, без кілець та інших прикрас.
- Протріть спиртовою серветкою подушечку обраного пальця (не розтираючи його).
- Дайте спирту висохнути.

Крок 5

Зробіть забір крові:

- Щоб зменшити тремтіння рук, можна покласти обраний палець на стіл.
- Проколіть обраний палець скарифікатором з будь-якого боку подушечки пальця, як вам зручно.
- Бажано, щоб крапля крові витікала вільно. Якщо не витікає, потрібно притиснути подушечку пальця нижче місця проколу й почекати, доки з'явиться маленька крапелька крові.
- Промокніть сухою серветкою першу краплю крові, якщо є така можливість і якщо це зазначено в інструкції.
- Якщо після цього наступна крапля крові сама не з'являється, натисніть на подушечку пальця нижче місця проколу і чекайте, доки не з'явиться вже достатньо велика крапля крові.
- Крапля крові не має стікати по пальцю. Якщо крапля стікає, промокніть її сухою/спиртовою серветкою. Натисніть ще раз, щоб з'явилась нова крапля крові.
- Стисніть балончик одноразової пластикової піпетки й опустіть відкритий кінчик піпетки в краплю крові, не торкаючись поверхні шкіри, а потім потихеньку спускайте тиск, для того щоб зробити забір краплі крові, але не розжимайте пальці зовсім. Уникайте утворення бульбашок!

Крок 6

Додавання крові в тест-касету:

- Капніть кров у лунку «S» на тест-касеті. Кількість крапель крові зазначена в інструкції до вашого тесту. Не торкайтесь піпеткою мембрани лунки, щоб не пошкодити її!

Крок 7

Додавання буферу:

- Не зволікайте, кров може згорнутися. **Одразу** після внесення крові капніть буфер, який додається до вашого тесту, у лунку «S», не торкаючись мембрани лунки на тест-касеті. Кількість крапель буферу зазначена в інструкції до вашого тесту.

- **Буфер тримайте строго вертикально, щоб не з'являлись бульбашки повітря!**
- Прикладіть до місця проколу спиртову, а краще суху серветку.

Крок 8

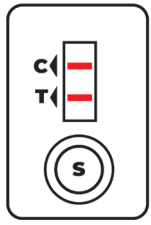
Облік результатів тестування:

- Запишіть час початку реакції та кінцевий час обліку реакції.
- Інтерпретуйте результат, коли пройде кількість часу, вказана в інструкції.

Не зчитуйте результат раніше вказаного часу або пізніше, це може дати невірні результати!

У разі проведення тестування швидкими тестами можна отримати реактивний/позитивний, нереактивний/негативний та недійсний результати тесту на ВІЛ.

У разі реактивного/позитивного результату тесту в вікні результатів з'являться 2 червоні лінії (тестова — «Т» і контрольна — «С»).

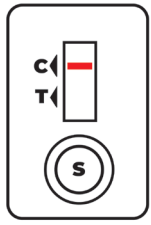

Реактивний/позитивний результат тесту означає, що антитіла до ВІЛ виявлені. Це свідчить тільки про ймовірність інфікування.

Будь-який відтінок червоної лінії біля відмітки «Т» на тест-касеті має розглядатися як реактивний/позитивний результат.

Реактивний/позитивний результат тесту, отриманий під час самотестування, необхідно якомога швидше підтвердити або спростувати іншим кров'яним тестов у НУО, або самостійно звернувшись заклад охорони здоров'я.

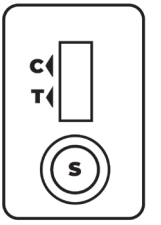
У разі нереактивного/негативного результату тесту, у вікні результатів з'явиться тільки одна червона лінія біля відмітки «С» (контроль). Це означає, що антитіла до ВІЛ не виявлені.

Цей результат не виключає нещодавнього інфікування та періоду «серологічного вікна»!

«Серологічне вікно» — це період часу, необхідний для вироблення імунною системою достатньої кількості антитіл для виявлення тестами на ВІЛ. Якщо була ризикована поведінка, рекомендується повторити тест через три місяці від останнього ризикованого контакту.

У разі недійсного результату швидкого тесту червона лінія біля відмітки С не з'явиться.

Причини: неправильне зберігання тесту, порушення процедури тестування, недостатня кількість крові або буферу тощо. Якщо отримано недійсний результат, дослідження потрібно повторити на іншому тесті.

Крок 9

Усе, що було використано під час тестування (спиртові та сухі серветки, скарифікатор, піпетка, тест-касета тощо):

- після самотестування на ВІЛ з супроводом в НУО скидаємо в контейнер «Особливо небезпечно» та по закінченню роботи утилізуємо згідно з наказом МОЗ України від 18.06.2015 № 325 «Про затвердження Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами».

Соціальний працівник продовжує консультування клієнта під час очікування та після отримання результатів. За необхідності перенаправляє та супроводжує до ЗОЗ для дообстеження та отримання лікування.

Додаток 5. Доконтактна профілактика ВІЛ-інфекції

Доконтактна профілактика (ДКП/ PrEP) – це прийом антиретровірусних препаратів для зниження ризику інфікування ВІЛ. Разом із презервативами людина, яка приймає ДКП, має понад 99% захисту від передавання ВІЛ статевим шляхом.

ДКП рекомендується людям, які:

- мають запит на прийом ДКП або яких надавач послуг визначив як людей, які можуть отримати користь від ДКП*;
- мають негативний ВІЛ-статус;
- не потребують постконтактної профілактики ВІЛ;
- не мають симптомів гострої ВІЛ-інфекції з ймовірним нещодавнім ризикованим контактом протягом попередніх 14 днів;
- не мають протипоказань до ДКП або алергії/підвищеної чутливості до будь-якого компонента ДКП;
- готові та здатні використовувати ДКП відповідно до інструкцій.

Люди, які можуть отримати користь від ДКП:

- практикують непостійне використання презервативів під час вагінального або анального сексу (наприклад, протягом останніх шести місяців), мають намір або ж очікування, що презервативи не будуть використовуватись постійно під час сексу;
- мають нещодавньо діагностовану інфекцію, що передається статевим шляхом;
- мають нещодавній досвід застосування постконтактної профілактики ВІЛ, особливо якщо застосовували ПКП більше одного разу;
- є статевими партнерам людей, які живуть з ВІЛ, і які не досягли вірусної супресії.

Важливо!

Питання про ризик інфікування завжди слід формулювати з огляду на поведінку людини, а не її сексуальну ідентичність чи орієнтацію, і зосереджувати увагу на конкретних часових періодах, наприклад, за попередні три або шість місяців.

Анкети/скринінги для оцінки ризику можуть бути ефективними інструментами для допомоги людям вирішити, чи є ДКП корисним вибором профілактики ВІЛ. Але, анкети/скринінги для оцінки ризику **не повинні використовуватися, щоб відмовляти/знеохочувати людину, в якої є запит на ДКП.** Деякі люди можуть відчувати незручність у розмові про ризиковану поведінку або ж не бажати розкривати причину свого запиту, особливо у зв'язку з стигматизацією та дискримінацією. Тому ДКП може пропонуватися як варіант профілактики ВІЛ **для кожного, хто має запит на цю послугу, і кому цей варіант профілактики підходить,** незалежно від результатів будь-якого інструменту оцінки ризику.

Скринінгова анкета на відповідність критеріям залучення до ДКП

Блок	Запитання	Відповіді	Результат
БЛОК N°1 Виключення клієнтів, які вже приймають ДКП	Чи приймаєте Ви доконтактну профілактику ВІЛ станом на сьогодні?	Так (**1 бал**) Ні (**0 балів**)	**1 бал** — завершіть опитування, клієнт вже приймає ДКП **0 балів** — перехід до Блоку N°2
БЛОК N°2 Виключення клієнтів, які потребують ПКП	За останні 3 дні, чи займалися Ви сексом без презерватива з людиною, яка має ВІЛ та не приймає лікування?	Так (**1 бал**) Ні (**0 балів**) Не знаю ВІЛ-статус особи (**1 бал**)	**1 бал** — завершіть опитування. Переадресуйте клієнта/-ку до ПКП. **0 балів** — перехід до Блоку N°3
	За останні 3 дні, чи вживали Ви ін'єкційні наркотики за допомогою одного шприца з людиною, що має ВІЛ та не приймає лікування?	Так (**1 бал**) Ні (**0 балів**) Не знаю статус (**1 бал**)	

Блок	Запитання	Відповіді	Результат
БЛОК №3 Виключення клієнтів, які мають ознаки гострої ВІЛ-інфекції	За минулі 2-4 тижні, чи були у Вас симптоми «застуди» або «грипу», наприклад, біль у горлі, температура, кидало в піт, набряклі гланди, виразки в роті, головний біль чи висипання?	Так (**1 бал**) Ні (**0 балів**)	**1 бал** — завершіть опитування та запропонуйте клієнту тестування через 1-2 місяці. **0 балів** — перехід до наступного блоку
БЛОК №4 Скринінг на відповідність програмі ДКП	Зі скількома людьми Ви займалися вагінальним або анальним сексом за минулі 6 місяців?	0-1 партнер (**0 балів**) 2 та більше (**1 бал**)	**0-1 бал** — завершіть опитування. Клієнт/-ка має мінімальний ризик інфікування на ВІЛ **2 бали та більше** — клієнт/- ка має високий ризик інфікування на ВІЛ та відповідає критеріям для програми ДКП.
	Чи використовуєте Ви презервативи при кожному занятті сексом?	Так (**0 балів**) Ні (**1 бал**)	
	Чи була у Вас інфекція, що передається статевим шляхом (за минулі 6 місяців)?	Так (**1 бал**) Ні (**0 балів**) Не знаю (**1 бал**)	
	Чи вживали Ви за останні 6 місяців наркотичні речовини ін'єкційним шляхом із спільним шприцом?	Так (**1 бал**) Ні (**0 балів**)	
	Чи займалися Ви сексом із людиною, що має ВІЛ?	Так (**1 бал**) Ні (**0 балів**) Не знаю (**1 бал**)	
	Якщо відповідь «Так», то чи ця людина приймала АРТ протягом 6 або більше місяців?	Так (**0 балів**) Ні (**1 бал**) Не знаю (**1 бал**)	

ВООЗ рекомендує

декілька різних методів ДКП, серед яких **найбільш доступним в Україні є таблетована лікарська форма** тенофовіру дизопроксил фумарату та емтрицитабіну (TDF/FTC).

В Україні доступні дві схеми ДКП (TDF/FTC):

1 Щоденна ДКП

КОМУ призначається?

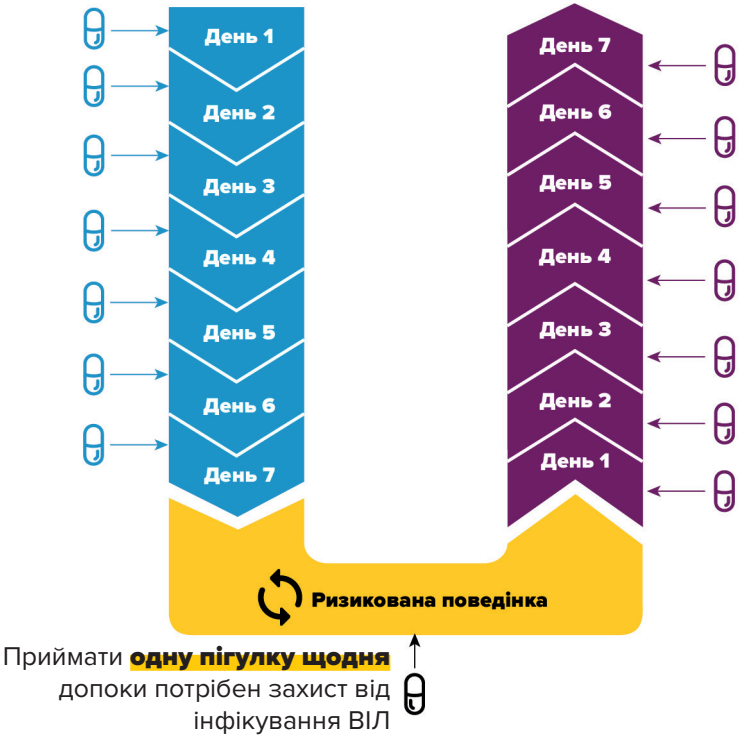
Всім, хто має постійний ризик інфікування на ВІЛ

ЯК приймати?

- 1 таблетка х 1 раз на добу **за 7 днів до** ризикованого контакту щодо інфікування ВІЛ
- далі **продовжувати щодня** протягом періоду наявності ризику інфікування
- та ще **7 днів після** потенційно ризикованого контакту щодо інфікування ВІЛ

7 днів + (Х днів) + 7 днів

де Х – кількість днів, протягом яких людина зазнає ризику інфікування.

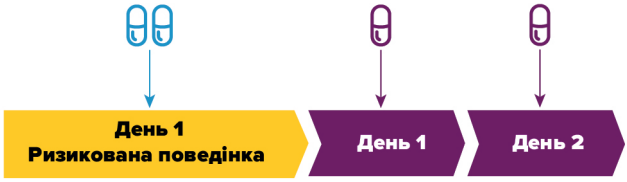
2 За потребою (ДКП-П)

КОМУ призначається?

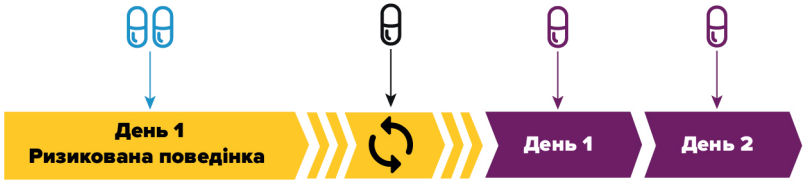
Цисгендерні чоловіки та трансгендерні особи з різноманітною ґендерною самоідентифікацією, стать яких при народженні було визначено як чоловічу, які не приймають екзогенні гормональні препарати на основі естрадіолу

ЯК приймати?

- 2 таблетки у **період від 2 до 24 годин** перед статевим контактом,
- **через 24 години** після прийому перших 2 таблеток – 1 таблетка,
- **через 24 години** після прийому 3 таблетки – прийом 4 таблетки.

Якщо у наступні дні також відбуваються статеві контакти, то ДКП можна продовжувати приймати по одній таблетці щоденно, поки продовжується сексуальна активність, а потім – ще протягом двох днів після останнього статевого контакту.

Перелік обстежень перед призначенням ДКП.

Обов'язкові:

- обстеження на ВІЛ: перед початком ДКП необхідно задокументувати негативний результат тестування на ВІЛ в ЗОЗ.
- визначення рівня креатиніну у сироватці крові та розрахунок кліренсу креатиніну (в перші три місяці від початку ДКП).
- скринінг на ВГВ в перші три місяці від початку ДКП:
  - за відсутності маркерів ВГВ – пропонують вакцинацію
  - при реактивному результатом тесту на ВГВ - ДКП за схемою із щоденним прийомом і призначають відповідне лікування.

Рекомендовані:

- скринінг на ІПСШ відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я. При виявленні ІПСШ особу скеровують для призначення відповідного лікування;
- скринінг на ВГС відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я. При виявленні ВГС особу скеровують для призначення відповідного лікування.

Проводити обстеження на ВГС рекомендовано кожні 12 місяців, особливо ЧСЧ, людям, які вживають наркотики ін'єкційно, та людям, які перебувають в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах, а також звільнені з них.

Очікування результату будь-якого обстеження, окрім обстеження на ВІЛ, не повинно бути бар'єром для призначення ДКП.

Протипоказання для призначення ДКП:

- Підтверджений ВІЛ-статус клієнта
- Кліренс креатиніну <60 мл/хв.
- Симптоми гострої ВІЛ-інфекції
- Протипоказання до будь-якої складової ДКП
- Показання до ПКП

Під час консультування клієнтів використовуйте наступні повідомлення:

Повідомлення про ефективність та прихильність до ДКП:

- ДКП ефективно запобігає інфікуванню ВІЛ, якщо приймати за призначеною схемою.
- ДКП безпечна, добре переноситься, іноді виникають легкі побічні ефекти (запаморочення, нудота), які зникають через 2-3 дні. При важких побічних ефектах слід звернутися до лікаря.
- ДКП приймають незалежно від їжі.
- Якщо пропустили дозу, її слід прийняти одразу, як згадаєте.
- ДКП безпечна з гормональними контрацептивами.
- Немає небажаних взаємодій з алкоголем та ПАР.
- Вагітність і грудне вигодовування не є протипоказаннями для ДКП.
- Важливо обстежуватися на ВІЛ кожного місяць після початку ДКП, потім — щоквартально для контролю ефективності та оцінювання побічних ефектів.
- ДКП не захищає від інших інфекцій, що передаються статевим шляхом, або вагітності.

Повідомлення про припинення ДКП:

- ДКП припиняють лише після завершення ризикованих практик.
- ДКП-П можна припинити через 48 годин після останнього ризикованого контакту.
- Щоденну ДКП припиняють через 7 днів після останнього ризикованого контакту.
- Після припинення ДКП слід регулярно проводити (само-)/тестування на ВІЛ і відновити прийом, якщо ризик повернеться.
- Якщо є хронічний гепатит В, припинення ДКП потребує оцінки, оскільки TDF діє на ВГВ, і є ризик загострення інфекції після припинення. Необхідний моніторинг стану здоров'я.

Консультування та обстеження для призначенням ДКП проводяться:

- Добровільно
- Конфіденційно
- Безоплатно.

Офіційні сайт про ДКП в Україні

prep.phc.org.ua

Алгоритм консультування щодо ДКП при самотестуванні з супроводом виглядає так

Оцініть наявність постійних або періодичних ризиків інфікування ВІЛ у клієнта/ки Проєкту

Проведіть самотестування на ВІЛ з супроводом

Якщо результат негативний

1. Проведіть консультування щодо ДКП. Обов'язкові повідомлення:
   - Принципи надання послуги ДКП: добровільність, конфіденційність, безоплатність
   - Показання
   - Протипоказання
   - Обов'язкові та бажані обстеження
   - Схеми ДКП
   - Ефективність ДКП
   - Побічні реакції
   - Прихильність до ДКП
   - Спостереження у лікаря під час прийому ДКП
   - Припинення ДКП
2. Надайте відповіді на питання клієнта/ки
3. Скеруйте або зробіть супровід до ЗОЗ, який надає послуги з ДКП

Якщо результат реактивний (Див. стор.14)

1. Проведіть консультування щодо підтвердження результату в ЗОЗ.
2. Мотивуйте до підтвердження результату у ЗОЗ, який надає послуги з профілактики та лікування ВІЛ.
3. Надайте відповіді на питання клієнта/ки
4. Заплануйте візит до ЗОЗ.

Список джерел:

1. Стандарт медичної допомоги «ВІЛ-Інфекція» | Наказ МОЗ України від 16 листопада 2022 року № 2092 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 15 серпня 2023 року № 1465) [https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/08/2022_2092_1465_smd_vyl.pdf]
2. WHO implementation tool for pre-exposure prophylaxis (PrEP) of HIV infection: provider module for oral and long-acting PrEP. Geneva: World Health Organization; 2024. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. [https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/378164/9789240097230-eng.pdf?sequence=1]
3. Офіційна сторінка ДУ «Центр громадського здоров'я України» [https://phc.org.ua]
4. Інформаційний портал з питань PrEP | ДУ «Центр громадського здоров'я України» [https://prep.phc.org.ua/]
5. Інструкції до використання тестових систем для виявлення антитіл для ВІЛ

Платформа #ТЕСТпоруч
bit.ly/testporuch

Чат-бот #ТЕСТпоруч
bit.ly/testporuch-bot

Чат-бот #АРТпоруч
bit.ly/ARTporuch-bot

Платформа #АРТпоруч
bit.ly/ARTporuch

Для доступу до усіх напрацювань проєкту переходьте за посиланням: bit.ly/CAHC-linktree

Підготовка посібника стала можливою завдяки щедрій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Надзвичайну ініціативу Президента США з надання допомоги у боротьбі з ВІЛ/СНІД. Зміст є винятковою відповідальністю Пакту та партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.